

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lov om statstilskud til kulturhistoriske museer, jfr. lovbekendtgørelse nr. 350 af 21. juli 1971, som ændret ved lov nr. 38 af 26. januar 1973 og lov nr. 193 af 29. marts 1974, og lov om statstilskud til kunstmuseer, jfr. lovbekendtgørelse nr. 351 af 21. juli 1971 som ændret ved lov nr. 37 af 26. januar 1973 og lov nr. 194 af 29. marts 1974 indeholder de nugældende regler om statsanerkendte museer og om statstilskud til disse. Begge love skal i henhold til de i lovene indeholdte revisionsbestemmelser forelægges folketinget til revision senest i folketingsåret 1975-76.

Medens støtten til kunstmuseerne indtil 1964 ikke var hjemlet i en særlig lov, men alene bevilget på de årlige finanslove, blev der allerede i 1958 givet lovregler for de kulturhistoriske lokalmuseer (lov nr. 166 af 7. juni 1958). Loven betød en væsentlig forbedring af disse museers støtteordning, der hidtil havde hvilet på nogle ministerielt fastsatte regler, senest af 26. september 1941, idet de hidtidige faste støttebeløb erstattedes af tilskud, der — inden for visse maksima og efter en faldende skala — sættes i et bestemt forhold til visse faste stedlige tilskud.

En smidigere og ikke mindst for de større museer gunstigere tilskudsordning blev fastsat for kunstmuseerne ved den første lov vedrørende denne gruppe museer, lov nr. 118 af 15. april 1964. Statstilskuddet til disse museer blev begrænset således, at det — hvis de stedlige tilskud overstiger 15.000 kr. (siden 1969: 20.000 kr.) — kun med finansudvalgets tilslutning kunne overstige 125 pct af de tilsvarende stedlige tilskud i et i loven angivet regnskabsår (i 1964-loven: regnskabsåret 1962-63).

Dette maksimeringssystem, hvorved der indførtes et „basisår“ for tilskudsberegningen, er ved lov nr. 273 af 18. juni 1969 blevet indført også for de kulturhistoriske lokalmuseer, idet „basisåret“ dog i 1969 for begge museumsgrupper vedkommende blev ændret til 1967-68. Samtidig indførtes i begge museumslove et absolut maksimum på 200.000 kr. for statstilskuddet til det enkelte museum, medmindre særlig hjemmel for højere tilskud opnås på finansloven.

I 1971 ændredes basisåret til 1969-70.

Ved de i 1973 og 1974 vedtagne lovændringer er der alene gennemført en udskydelse af lovrevisionen, ved førstnævnte lov fra folketingsåret 1972-73 til 1973-74, ved sidstnævnte lov fra 1973-74 til „senest i folketingsåret 1975-76“.

Disse udskydelser af lovrevisionen blev gennemført med henvisning bl. a. til, at ministeren for kulturelle anliggender på foranledning af det folketingsudvalg, der behandlede museumslovene i folketingsåret 1970-71, i februar 1972 havde nedsat et udvalg, der havde fået til opgave at fremkomme med forslag til revision af museumslovene, og som i forbindelse hermed bl. a. skulle undersøge mulighederne for at samle de gældende museumslove i en lov.

Dette udvalgs betænkning forelå i februar 1975 (Betænkning nr. 727, 1975) og er tilstillet folketingets medlemmer. Betænkningen indeholder et forslag til lov om statstilskud m. v. til museer.

Det foreliggende lovforslag er udarbejdet med udgangspunkt i betænkningens forslag.

For at begrænse merudgifterne ved lovforslaget mest muligt har ministeriet for kulturelle anliggender imidlertid ment at burde søge visse af udvalgets forslag fremmet i en enklere og mindre udgiftskrævende form.

Med hensyn til begrundelsen for de ændringer i forhold til de gældende love, der er stillet forslag om, skal man henvise til bemærkningerne til forslaget enkelte kapitler og bestemmelser. Her skal kun gives en kort oversigt over visse hovedpunkter i forslaget.

Der stilles forslag om at samle de gældende to museumslove i én lov. Hertil kommer, at lovforslaget — ud over de museer, der er berettiget til statstilskud i henhold til de gældende museumslove — tillige omfatter de øvrige statsstøttede museer under kulturministeriet (om Ny Carlsberg Glyptotek og J. F. Willumsen-museet se nedenfor). Det er således et hovedsigte med lovforslaget at understrege enheden i landets museumsvesen og nødvendigheden af et samarbejde mellem museerne på tværs af museumsfaglige grænser.

Der stilles i kapitel I forslag om en revision af tilskudsordningen. En sådan revision har i en årrække været stærkt påkrævet. Tilskudsordningen bør fremdeles hovedsagelig hvile på en kombination af ikke-statslige tilskud og statsstøtte, der sættes i et givet forhold til de tilskud, der ydes fra anden side.

Tilskudssystemet foreslås imidlertid ændret derved, at man ikke længere går ud fra et givet „basisår“ som udgangspunkt for beregningen, men instituerer en ny ordning, hvorefter statstilskuddet ikke kan stige mere end 15 pct. i forhold til tilskuddet i det nærmest foregående år. Tilskuddet foreslås